

Més enllà de la falsa divisió entre ciències i humanitats

Publicat per [Interacció](#) [1] el 11/10/2017 - 09:07 | Última modificació: 09/06/2026 - 11:36

La separació entre ciències i humanitats continua present en molts discursos educatius, culturals i institucionals. Encara és habitual parlar de dos mons diferents: el de les dades i l'experimentació, d'una banda, i el de la interpretació, la creativitat i els valors, de l'altra. Tanmateix, cada vegada hi ha més evidències que els grans reptes contemporanis difícilment poden comprendre's des d'aquesta divisió.

El llibre *La ciencia es cultura. Conversaciones en la nueva intersección entre ciencia y sociedad*, editat per Adam Bly, és una invitació a explorar aquest territori compartit. El volum recull una sèrie de converses entre científics, artistes, escriptors, arquitectes i pensadors que, des de disciplines molt diferents, acaben confrontant preguntes sorprenentment semblants: com construïm coneixement, què entenem per veritat, quin paper juga la imaginació en la descoberta, o com interpretem una realitat cada vegada més complexa.

El punt de partida és senzill però revelador. La curiositat que impulsa la recerca científica no és tan diferent de la que alimenta moltes pràctiques artístiques o humanístiques. Observar, formular preguntes, establir relacions, posar a prova hipòtesis o imaginar explicacions són operacions presents en múltiples formes de producció de coneixement. La ciència apareix així no només com un conjunt de resultats o especialitzacions, sinó com una pràctica cultural que forma part de la manera com les societats intenten entendre el món.

Aquesta perspectiva té implicacions importants per a les institucions culturals. Durant molt de temps, la cultura científica s'ha associat sobretot a la divulgació. La qüestió central era com traslladar coneixements produïts en laboratoris o centres de recerca cap al conjunt de la ciutadania. Les converses recollides al llibre suggereixen una mirada més ambiciosa. La pregunta ja no és únicament com explicar la ciència, sinó com incorporar formes de pensament científic a les discussions públiques sobre qüestions que afecten la vida col·lectiva.

La reflexió adquireix especial interès quan aborda les relacions entre ciència i creació artística. Lluny de presentar-les com a activitats oposades, diversos dels participants assenyalen que comparteixen preocupacions similars sobre l'originalitat, la col·laboració, la descoberta o la construcció de sentit. Les diferències existeixen, però no impedeixen reconèixer una zona de contacte on la imaginació, l'experimentació i la capacitat de formular preguntes esdevenen elements comuns.

El llibre també apunta cap a una altra qüestió especialment rellevant avui: les dimensions ètiques i polítiques del coneixement. Les converses sobre l'autoengany, la credibilitat o la manipulació mostren que la producció de coneixement no és aliena als conflictes de poder, als interessos socials ni a les formes de legitimació pública. La ciència no apareix com una esfera separada de la societat, sinó com una activitat profundament inserida en ella.

Potser és aquí on aquesta obra manté bona part de la seva vigència. En un moment en què la crisi climàtica, la intel·ligència artificial, la salut pública o les transformacions urbanes exigeixen formes de comprensió que travessen disciplines i sectors, la frontera entre cultura científica i cultura humanística resulta cada vegada menys útil. La qüestió ja no és decidir quin coneixement és més important, sinó generar espais on diferents formes de coneixement puguin dialogar i construir interpretacions compartides de la realitat.

Llegit des de la perspectiva d'[Interacció 2017](#) [2], el llibre anticipava una idea que avui continua plenament oberta: restablir la connexió entre ciència i cultura no consisteix només a acostar dos àmbits institucionals. Significa reconèixer que moltes de les preguntes decisives del nostre temps només poden abordar-se des de la conversa entre sabers diferents.

Referència

Bly, A. (Ed.). (2011). *La ciencia es cultura: Conversaciones en la nueva intersección entre ciencia y sociedad*. Biblioteca Buridán.

Llibre registrat i disponible al catàleg bibliogràfic [C \[3\]](#)[ERCles \[3\]](#) especialitzat en polítiques culturals i pensament contemporani.

Una artista de Brooklyn que combina textos literaris entra al Seed Salon per parlar de la veritat i la bellesa amb un físic i novel·lista de la Universitat de Columbia.

Categories: Llibre

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: ciència i cultura

Etiquetes: pensament cultural

Etiquetes: recerca cultural

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: valor públic de la cultura

- [4]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2017/ciencia-humanitats-conversen>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/categories-dapunts/activitats-interaccio/interaccio-jornades/interaccio-2017>

[3] <http://cercles.diba.cat/>

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/7229>